

N:o 2.

Ank. till Riksd. Kansli den 17 Mars 1874, kl. I e. m.

Första Kammarans Tillfälliga Utskotts Utlåtande, i anledning af väckt fråga om ändring i Kongl. Maj:ts nådiga Reglemente för de lägre landbruksskolorna i riket den 27 Mars 1863.

Inom Riksdagens Andra Kammarer har Herr *J. Sandstedt*, under erinran så väl om de lägre landbruksskolornas uppgift att icke endast utbilda duglige rättare utan jemväl att i allmänhet bibringa unge män af arbetsklassen insigt och skicklighet i landbruksyrket som äfven derom, att lärlingarnes antal är ifrån år minskats, så att, enligt en från Kongl. Landbruksakademien erhållen tabell öfver de vid samtliga landbruksskolorna i riket under åren 1868—1872 antagne lärlingar, frilärlingarnes antal, som år 1867 utgjorde 416, år 1872 nedgått till 359, och, enligt hvad motionären i öfrigt inhemtat, nämnda antal under innevarande år vore endast omkring 300, att vid en landbruksskola ingen lärjunge finnes, och att dessutom vid många andra dylika skolor föreståndarne måst dels utlofva premier till lärjungarne, dels ordentligen städsla dem och utlofva vanliga dränglöner för att bekomma det antal lärjungar, som erfordrats för att hålla skolorna i gång och få åtnjuta de af staten lemnade anslag, under det att dock många vid arbete från barndomen invande och

Dih. till Riksd. Prot. 1874. 3 Saml. 2 Afd. 1 Band. 2 Häft.

härdade ynglingar egde tillräckliga krafter för de vid ifrågavarande skolor förekommande arbeten, utau att hafva uppnått den ålder, under hvilken bevaringspligten inträder, föreslagit, att Riksdagen skulle i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, att 14 § i punkten i ofvanberörda reglemente, som stadgar, att lärling, som vid landtbruksskola antages, bör hafva fullgjort sina vapenöfningar, såsom bevaringspliktig, måtte erhålla denna lydelse: *Lärling, som vid landtbruksskola antages, skall hafva fyllt aderton år.*

Andra Kammarens Första Tillfälliga Utskott, till hvilket denna motion varit hänvisad, har i afgifvet Utlåtande N:o 2 hufvudsakligen anfört, att, då antagligt vore, att det nu gällande vilkoret af fullgjord vapenpligt i icke ringa mån bidragit till det i motionen påpekade förhållande, att antalet af behörige sökande till lärlingeplatser vid landtbruksskolorna minskats, Utskottet, på detta och öfriga i motionen anförda skäl, väl ansåge någon förändring uti det åberopade reglementet böra ega rum i den syftning, motionären antydt; men att, då med det i reglementet nu befintliga stadgande tvifvelsutau afsetts icke blott en åldersbestämmelse utau äfven den fördelen att arbetet vid skolan icke skulle lida afbräck derigenom, att lärling under lärokursen måste fullgöra sin bevaringspligt, samt då det icke kunde bestridas att, synnerligen för det flertal af lärlingar, som efter afgångsexamen sökte rättareplatser, en mognare ålder med förut vunnen större arbetsvana i alimänhet medförde ökad gagn för lärlingen af undervisningen i skolan, det syntes Utskottet, som borde det nu varande stadgandet qvarstå såsom regel, men åt hvarje skolas styrelse lemnas frihet att från denna regel bevilja undantag, då brist på sökande, som fullgjort bevaringspligten inträffade; i följd hvaraf Utskottet hemställt,

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla om sådan förändring i § 14 i punkten af reglementet för de lägre landtbruksskolorna i riket, att *i såknad af tillräckligt antal sökande, som fullgjort sina vapenöfningar såsom bevaringspliktige, styrelsen för skolan må vara berättigad att till lärling antaga den, som sådant vilkor icke fullgjort, så vida han fyllt aderton år.*

hvilken hemställan Andra Kammaran den 28 sistlidne Februari bifallit och, jemlikt 63 § Riksdagsordningen, delgifvit Medkammaran detta beslut, hvar-efter Första Kammaran öfverlemnad ärendet till utlåtande af sitt Tillfälliga Utskott.

Vid öfvervagande af hvad i denna sak sålunda förekommit, har Första

Kammarens Tillfälliga Utskott ansett sig böra, under åberopande af de skäl, Andra Kammarens förbemälda Utskott, på sätt berördt är, andragit, värdsamt tillstyrka:

att Första Kammaren må instämma uti Andra Kammarens här ofvan intagna beslut.

Stockholm den 16 Mars 1874.

Å Utskottets vägnar:

N. A. Fröman.
